

ORGANIZACJA EWAKUACJI

Ewakuacja polega na przemieszczeniu się ludności i transporcie mienia z rejonów, w których występują zagrożenia do miejsc bezpiecznych. Z uwagi na uwarunkowania związane z rodzajem i skalą zagrożenia wyróżnia się ewakuację I, II i III stopnia:

Ewakuacja I stopnia polega na niezwłocznym przemieszczeniu ludności, zwierząt, mienia z obszarów i miejsc, w których wystąpiło nagłe, nieprzewidziane bezpośrednie zagrożenie poza strefę zagrożenia. Realizuje się ją natychmiast po zaistnieniu zagrożenia dla życia, zdrowia i mienia. Organizuje się ją na polecenie wójta. Ewakuację I stopnia może także zarządzić osoba kierująca akcją ratunkową na terenie objętym tą akcją. Można ją realizować w oparciu o dokumentację przygotowaną dla ewakuacji II stopnia.

Ewakuacja II stopnia polega na uprzednio przygotowanym planowym przemieszczeniu ludności, zwierząt, mienia z rejonów przyległych do zakładów, obiektów hydrotechnicznych, ze stref zalewowych oraz rejonów przyległych do innych obiektów stanowiących potencjalne zagrożenie dla ludności, zwierząt, lub mienia w przypadku ich uszkodzenia lub awarii. Realizuje się ją w sytuacji wystąpienia symptomów takiego zagrożenia. Organizuje się ją na polecenie Wójta.

Ewakuacja III stopnia polega na uprzednio przygotowanym przemieszczeniu ludności, zwierząt, mienia, podczas podwyższania stanu gotowości obronnej państwa. Prowadzona jest w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny. W przypadku ewakuacji III stopnia decyzję o jej przeprowadzeniu podejmują terenowe organy obrony cywilnej lub organy wojskowe (w strefie bezpośrednich działań wojennych), we współdziałaniu z właściwymi organami obrony cywilnej zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 29 sierpnia 2002 roku o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 2017.1932 t.j. z dn. 2017.10.28).

W ramach ewakuacji I, II, III stopnia należy uwzględnić samoewakuację ludności.

Samoewakuacja polega na przemieszczeniu się ludności z rejonów z których może wystąpić lub wystąpiło bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia poza strefę zagrożenia. Prowadzona jest przede wszystkim w oparciu o własne możliwości (transportowe, zakwaterowania, itd.).

EWAKUACJA I STOPNIA

Decyzję o ewakuacji i jej stopniu podejmuje terenowy organ obrony cywilnej lub organ wojskowy (w strefie bezpośrednich działań wojennych), we współdziałaniu z właściwym organem obrony cywilnej, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 29 sierpnia 2002 r. o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej, ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin.

Zgodnie z zapisami Instrukcji Szefa OCK istnieją następujące warianty ewakuacji ludności w czasie wojny:

- ewakuacja z przewidzianych miejsc (rejonów) działań operacyjnych Sił Zbrojnych – ewakuacja obowiązkowa;
- ewakuacja ludności, która wyrazi chęć opuszczenia obszarów potencjalnie zagrożonych prowadzeniem działań militarnych – ewakuacja z zachowaniem zasady dobrowolności.

Ponadto zgodnie z zapisami ustawy o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom RP w czasie stanu wojennego oraz ustawy o stanie wyjątkowym wprowadzony może zostać m.in. nakaz lub zakaz przebywania lub opuszczania w ustalonym czasie oznaczonych miejsc, obiektów lub obszarów.

Decyzja o obowiązkowej ewakuacji określonych miejsc (obszarów) wydawana jest zatem przez ww. uprawniony organ wówczas, gdy jest to konieczne ze względu na działania prowadzone przez Siły Zbrojne RP lub gdy wprowadzone zostaną, określone w ustawie o stanie wojennym oraz w ustawie o stanie wyjątkowym, nakazy lub zakazy określonego zachowania się. Ewakuację I stopnia prowadzi się również w przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny.

Ewakuacji podlega ludność zamieszkała w obrębie oddziaływania TŚP oraz stref zalewowych, jakie mogą powstać w wyniku uszkodzeń zbiorników hydrotechnicznych, a także

w pobliżu obiektów wytypowanych jako szczególnie narażone na działania wojenne (w tym dywersyjne i terrorystyczne).

Ewakuacji podlegają wszyscy, którzy znajdują się w rejonie zagrożenia. **Pierwszeństwo ewakuacji powinno objąć m.in.: matki i dzieci, kobiety ciężarne, osoby niepełnosprawne, osoby przebywające w zakładach opiekuńczych, domach dziecka, szpitalach dla przewlekle i nieuleczalnie chorych, podopiecznych opieki społecznej itp.** Znajomość powyższych danych pozwoli na odpowiednie zaplanowanie środków transportu (niejednokrotnie specjalistycznego) oraz przygotowanie odpowiednich miejsc czasowego pobytu.

Ewakuacji nie podlegają, w zależności od jej rodzaju:

- osoby wchodzące w skład organizacji ratowniczych, ochrony ludności i służb porządku publicznego,
- osoby niezbędne dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania życia lokalnej społeczności,
- osoby posiadające przydziały mobilizacyjne do sił zbrojnych lub formacji uzbrojonej nie wchodzącej w skład sił zbrojnych,
- funkcjonariusze formacji uzbrojonych nie wchodzących w skład sił zbrojnych /Policji, ABW, Straży Granicznej, BOR, itp./ ,
- osoby, które otrzymały przydział organizacyjno-mobilizacyjny do jednostki przewidzianej do militaryzacji lub jednostki zmilitaryzowanej,
- osoby, które otrzymały przydział organizacyjno-mobilizacyjny do formacji obrony cywilnej,
- osoby niezbędne w danym rejonie, ze względu na realizację zadań przez siły zbrojne.

Gdy z analizy zagrożeń wynika, iż możliwe i racjonalne jest przeprowadzenie ewakuacji w ramach macierzystego powiatu należy taką koncepcję rozważyć w pierwszej kolejności.

Przedsięwzięcia dotyczące ochrony zabytków, ujmowane są w oddzielnie opracowywanych planach ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych – Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Ewakuacji nie planuje się i nie prowadzi do:

- rejonów leżących w bliskiej odległości wielkich ośrodków przemysłowych, komunikacyjnych oraz ważnych obiektów wojskowych;

- rejonów przewidzianych i prowadzonych działań wojennych;
- rejonów przewidywanych zagrożeń (np. pożarami, zatopieniami).

Liczbę ludności, która podda się tzw. samoewakuacji szacuje się na 50 % ogółu ludności zamieszkałej w rejonach przewidzianych do ewakuacji I stopnia.

Za organizację ewakuacji ludności cywilnej odpowiadają właściwi terenowo Szefowie OC. Za ewakuację załóg podmiotów gospodarczych odpowiadają organy zarządzające (właściciele) tych podmiotów, współpracując w tym zakresie z właściwymi terenowo Szefami OC.

Zabezpieczenie socjalno-bytowe organizują szefowie OC tych gmin, na terenie których planowane jest rozmieszczenie ewakuowanej ludności. Proces może być wspierany przez szefów OC powiatów oraz przez Szefa OC województwa.

Zabezpieczenie socjalno- bytowe obejmuje zakwaterowanie oraz zaopatrzenie w niezbędne artykuły konsumpcyjne (żywność, woda, odzież, energia itd.).

Do zakwaterowania ewakuowanej ludności wykorzystuje się ośrodki wczasowe, domy wypoczynkowe, hotele, internaty i inne obiekty nadające się do tego. Jako normę zakwaterowania przyjmuje się **2-3 m² powierzchni mieszkalnej na osobę**.

Istotnym czynnikiem warunkującym przetrwanie ludności jest zabezpieczenie odpowiedniej ilości wody dla ewakuowanej ludności – **15 litrów na tzw. osobodzień to minimalna ilość wody**. Organizacja zaopatrzenia w wodę to zadanie właściwego miejscowo Szefa OC Gminy Czarna.

Do realizacji zadań w tym zakresie wyznaczony został Kierownik Zakładu Gospodarki Komunalnej w Czarnej, który wykonuje zadania zaopatrzenia w wodę.

Mieszkańcy Gminy Czarna zostaną powiadomieni o zarządzanej ewakuacji przy pomocy:

1. Lokalnych stacji radiowych i telewizyjnych (w przypadku zarządzenia ewakuacji przez Wojewodę);
2. Urządzeń nagłaśniających zamontowanych na pojazdach Policji i OSP;
3. Obwieszczeń rozplakatowanych w miejscach ogólnie dostępnych (w przypadku, gdy jest odpowiednio długi czas do jej przeprowadzenia).

Lp.	Nazwa jednostki, adres	Osoba odpowiedzialna	Telefon, fax	Sposób powiadamiania ludności	Uwagi
1.	Komenda Powiatowa Policji w Ustrzykach Dolnych ul. 29 Listopada 33	Komendant Powiatowy Policji	13 460 8399 13 460 8319	Urządzenie nagłaśniające na pojazdach służbowych	
2.	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Ustrzykach Dol. ul. 1 Maja 22	Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej	13 461 1048 13 461 1459	Urządzenie nagłaśniające na pojazdach służbowych	
3.	Ochotnicza Straż Pożarna	Komendant Ochotniczej Straży Pożarnej	13 461 9095	Urządzenie nagłaśniające na pojazdach, syreny alarmowe	
4.	Urząd Gminy Czarna Czarna Górna 74	Wójt	13 461 9009 134619233	Akcja plakatowania obwieszczeń, dostarczanie obwieszczeń softysom	

Zasady ewakuacji

W związku z tym, że przewiduje się ewakuację I stopnia w rejonu bezpieczne na terenie gminy Czarna, odległości przemarszu nie będą długie. Ewakuacja będzie dotyczyła wyłącznie mieszkańców zamieszkałych w rejonie zagrożonym. Rejonu zagrożone oraz kierunki ewakuacji zgodnie z mapą.

Mieszkańcy podlegający ewakuacji pieszej powinni zabrać ze sobą niezbędne dokumenty (dowód osobisty, paszport, legitymację, książeczki ubezpieczenia, itp.), posiadane środki ochrony osobistej przed skażeniami, rzeczy osobiste, podręczną apteczkę oraz żywność na trzy dni. Bagaż winien być w sposób umożliwiający łatwe jego przenoszenie. Ogólna waga bagażu nie powinna przekraczać 20 kg. na osobę dorosłą. Opuszczone mieszkania (domy) należy odpowiedni zabezpieczyć poprzez wyłączenie gazu, prądu, wody, wygaszenie pieców, dokładne zamknięcie drzwi i okien, itp. Po takim przygotowaniu należy udać się wyznaczonymi trasami do miejsc wskazanych przez Kierownika Zespołu. Dla osób starszych,

niepełnosprawnych, chorych zostaną podstawione środki transportu (w przypadku braku własnych). Ewakuowany rejon zostanie zabezpieczony przez siły Policji.

Organizacja zabezpieczenia pozostawionego mienia.

Pozostawione w rejonach ewakuacji mienie będzie ochronie siłami Policji, która w tym zakresie zostanie podporządkowana siłom policyjnym. Zabezpieczenie mienia odbywać się będzie zgodnie z Zarządzeniem Nr 1429 Komendanta Głównego Policji z dnia 31 grudnia 2004 r. w sprawie wprowadzenia w Policji procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych (Dz.Urz.KGP.2005.3.8 z dnia 2005.01.28) oraz Planu działania Komendanta Powiatowego Policji w Ustrzykach Dolnych w warunkach katastrofy naturalnej i awarii technicznej oraz w czasie innych zdarzeń, zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia. Do kontaktów roboczych z ramienia Urzędu Gminy Czarna w zakresie ochrony mienia osób ewakuowanych wyznaczono kierownika ref. OC-INF, tel. 134619009 wew. 48.

Zestawienie poszczególnych elementów organizacji procesu samoewakuacji

W związku z tym, że na terenie gminy przewiduje się jedynie samoewakuację mieszkańców zamieszkałych na terenie gminy Czarna, procesowi ewakuacji nie będzie podlegała duża liczba mieszkańców. Będzie to jednorazowo maksymalnie do kilkudziesięciu osób. Rejony ewakuacji mieszkańców z miejsc zagrożonych zgodnie z mapą. Cała ewakuacja doraźna będzie się odbywała na terenie gminy. W przypadku konieczności przyjęcia ewakuowanej ludności od sąsiadów szacuje się, że gmina jest w stanie przyjąć w sposób bezpieczny (zapewnienie ewakuowanym wszelkich życiowych potrzeb) około 400 osób. Ewakuowani zostaną rozmieszczeni w istniejących na terenie gminy szkołach oraz w Gminnym Domu Kultury. Zapewniona im zostanie opieka medyczna, wyżywienie oraz edukacja dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. W razie potrzeby ludność ewakuowana zostanie dokwaterowana do miejscowej ludności. Jako normę zakwaterowania przyjmuje się 2- 3 m² powierzchni mieszkalnej na 1 osobę.

Przyjęcie ewakuowanych mieszkańców, których życie lub zdrowie zostało zagrożone w wyniku zdarzeń będzie odbywało się w oparciu o posiadaną bazę lokalową, w tym wypadku o świetlice wiejskie zlokalizowane w każdym sołectwie. Świetlicami zarządzają sołtysi, których

Urząd Gminy Czarna, Czarna Górna 74, 38-710 Czarna, telefon: 134619009, fax: 134619233, e-mail: urząd@czarna.pl

wskazano w poniższym zestawieniu jako osoby do kontaktu oraz te, które będą nadzorować rozlokowanie ludności w budynkach.

L. p.	Nazwa instytucji	Adres	Max. ilość miejsc
1	2	3	4
1.	Szkoła Podstawowa w Czarnej Górnej	Czarna Górna 126	~300
2.	Świetlica Wiejska	Czarna Dolna 32	~20
3.	Świetlica Wiejska	Czarna Górna 113	~20
4.	Świetlica Wiejska	Lipie 24b	~20
5.	Świetlica Wiejska	Michniowiec-Bystre 4	~20
6.	Świetlica Wiejska	Połana 33	~40
7.	Świetlica Wiejska	Rabe 23	~20
8.	Świetlica Wiejska	Żłobek 14	~20

Ewakuacja zwierząt

Organem planującym samoewakuację, w tym również zwierząt na szczeblu gminnym jest wójt Gminy Czarna we współpracy z powiatowym lekarzem weterynarii. Samoewakuację prowadzi się na obszarze jednostki administracyjnej – Gminy Czarna, a w razie konieczności poza jej granice. W przypadku zaistnienia konieczności ewakuacji zwierząt do sąsiednich jednostek administracyjnych muszą być podpisane stosowne porozumienia, które w swojej treści określałyby zasady organizacji przyjęcia, rozlokowania, wyżywienia itp. Planując ewakuację zwierząt należy przyjąć zasadę – materiał hodowlany w pierwszej kolejności, a następnie zwierzęta użytkowe (gospodarskie).

W procesie ewakuacji biorą udział jednostki organizacyjne zapewniające m.in. opiekę weterynaryjną, transport, warunki bytowe oraz porządek i bezpieczeństwo. Do ewakuacji wykorzystywane są dostępne środki transportu (samochodowego - na krótsze odległości),

w razie braku ich odpowiedniej ilości prowadzi się ją sposobem kombinowanym z udziałem środków przydzielonych i własnych, w ostateczności stosuje się pędzenie zwierząt.

Warunki transportu zwierząt oraz normy żywieniowo – bytowe określone zostały w rozporządzeniu Rady (WE) Nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97.

W Gminie Czarna zaobserwowano stopniowe odchodzenie od gospodarki rolnej, hodowlanej i upraw. Mieszkańcy gminy idąc naprzeciw oczekiwaniom rynku i istniejącego popytu swoją działalność poszerzyli o usługi hotelarskie i turystyczne. Niemniej część mieszkańców nadal zajmuje się działalnością rolno-hodowlaną, ale w niewielkim, indywidualnym zakresie. Brak jednak danych dotyczących posiadanej ilości bydła, trzody oraz drobiu.

Ewakuacja cennej aparatury i urządzeń oraz ważnej dokumentacji

Ochrona i ewakuacja cennej aparatury i urządzeń oraz ważnej dokumentacji polega na zabezpieczeniu jej przed uszkodzeniem w miejscu dotychczasowego wykorzystania, bądź transporcie i umieszczeniu w odpowiednio przygotowanych, ustalonych miejscach. Pod pojęciem **podmiotu gospodarczego** należy rozumieć także: szkoły, instytucje itp.

W rejonach uznanych za szczególnie narażone na masowe zdarzenia (powodzie, pożary), obiektach narażonych na ataki terrorystyczne oraz mogących się znaleźć w miejscu prowadzenia działań wojennych, **kierownicy podmiotów gospodarczych zobowiązani są organizować ochronę wyżej wymienionych urządzeń oraz dokumentacji, a także opracować plany jej ewakuacji.** Zadanie to dotyczy także aparatury oraz dokumentacji nie zakwalifikowanej jako unikalnej, lecz cennej ze względu na dużą przydatność dla podmiotu gospodarczego lub dużą wartość materiałową.

Ochrona i ewakuacja dokumentacji o charakterze niejawnym powinna odbywać się zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U.2019.742 t.j. z dnia 2019.04.23). W gminie Czarna osobą odpowiedzialną za ewakuację dokumentacji niejawnej jest pełnomocnik ds. OIN w Gminie Czarna. Na terenie gminy brak jest aparatury i urządzeń szczególnie cennych. Inną kwestię stanowi zabezpieczenie zabytków – nieruchomości i ruchomych znajdujących się na terenie Gminy Czarna. Te będą poddane

ewakuacji na zasadach ujętych w „**Planie ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych Gminy Czarna**” z sierpnia 2018 roku, nr OC.4120.2018.

Wykazy dokumentacji ustala Wójt Gminy Czarna planując ochronę i ewakuację w uzgodnieniu z właściwym terenowo szefem OC – Starostą Bieszczadzkim. Kierownik ds. OIN obowiązany jest do weryfikowania ważnej dokumentacji zakwalifikowanej do ochrony i ewakuacji co 3 lata. Ochronie w dotychczasowym miejscu pracy poprzez stosowne zabezpieczenia podlegają 2 komplety dokumentacji niezbędnej zapewnienia przez Wójta Gminy Czarna bezpieczeństwa w zakresie obronności.